

Titulació	Tipus	Curs
2500239 Història de l'Art	OT	3
2500239 Història de l'Art	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Rafael Cornudella Carre

Correu electrònic: rafael.cornudella@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap prerequisit

Objectius

L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar algunes claus bàsiques per interpretar l'art espanyol del segle XVIII i les seves connexions amb un procés històric especialment conflictiu i dinàmic, que s'inicia amb la guerra de successió a la corona d'Espanya i acaba amb la crisi de l'antic règim i la guerra d'independència. De la mateixa manera, s'estudiaran les manifestacions artístiques dins d'un context cultural en el qual les formes de pensament tradicionals, hereves de l'esperit contrarreformista i d'un "Siglo de Oro" que llanguia, hauran de confrontar-se amb el pesament crític de la il·lustració. Sense desatendre altres realitats regionals, el programa prioritzarà l'art, especialment la pintura, que es desenvolupa a la cort, i en particular s'estudiarà l'obra de Francisco de Goya, la personalitat més puixant entre els artistes espanyols, també per la dimensió genuïnament intel·lectual de la seva obra. A partir d'aquest programa, es preten fomentar l'autonomia intel·lectual de l'alumne, i particularment la seva actitud crítica davant de les fonts bibliogràfiques.

Competències

Història de l'Art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa
7. Coordinar equips de treball, desenvolupant habilitats de resolució de conflictes i presa de decisions
8. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
9. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
10. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
11. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
12. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
13. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
14. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.

Continguts

L'assignatura consta de dues parts: en la primera s'ofereix un panorama global sobre l'art i l'arquitectura espanyols del segle XVIII, mentre que la segona part està íntegrament dedicada a Francisco de Goya. Si per motius imponderables s'allargués massa la primera part, s'eliminaran o se sintetitzaran alguns dels punts d'aquesta part per dedicar diverses sessions a Goya. El treball individual també serà sobre Goya.

Primera part : La pintura a Espanya en el segle XVIII

1. Continuïtat de les tendències barroques del "Siglo de Oro". L'empremta de Luca Giordano. La personalitat d'Acisclo Antonio Palomino, pintor i escriptor. Altres pintors a Madrid i a Sevilla.
2. Els pintors francesos i italians a la cort de Felip V. Els pintors de la cort en temps de Fernando VI. De las "juntas preparatorias" a la creació de la Real Academia de San Fernando (1752). Inici de les estades de formació a Roma (l'ascendent de Sebastiano Conca i Corrado Giaquinto). Giaquinto a Madrid i la seva influència.
3. La pintura en temps de Carles III. Anton Raphael Mengs i Giovanni Battista Tiepolo a la cort de Madrid.
4. Els pintors espanyols de la cort entre l'herència de Giaquinto i l'ascendent de Mengs. José del Castillo. Antonio González Velázquez (i els seus germans). Francisco Bayeu (i el seu germà Ramon). Mariano Salvador Maella.
5. Altres expressions del pluralisme estilístic a finals del segle. Luís Meléndez i la natura morta. Luis Paret y Alcázar.

Segona part: Francisco deGoya

1. Formació (Saragossa, Roma, Madrid)
2. La primera etapa a la cort. Els cartons per a tapissos, 1774-1792
3. L'època dels *Caprichos*, 1793-1799
4. Dels primers anys del nou segle a la invasió napoleònica. Els *Desastres de la Guerra*
5. La restauració, el trienni liberal, els darrers anys a Bordeus

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	40	1,6	8, 3, 1, 2, 5, 6, 14, 7, 9, 12, 10, 11, 4, 13
Tipus: Supervisades			
Tutories	40	1,6	8, 3, 1, 2, 5, 6, 14, 9, 10, 11, 4, 13
Tipus: Autònomes			
Plantejament i elaboració d'un treball	70	2,8	8, 3, 1, 2, 6, 14, 12, 10, 11, 4, 13

Classes presencials a l'aula

Desenvolupament del temari per part del professor

Eventuals seminaris al voltant dels temes i materials proposats pel docent (en funció del nombre de matriculats)

Tutories, orientació metodològica i bibliogràfica, activitats supervisades

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen 1	30 %	0	0	8, 3, 1, 2, 5, 14, 10, 4, 13
Examen 2	30%	0	0	8, 3, 1, 2, 5, 14, 9, 12, 10, 11, 4, 13
Presentació d'un treball escrit individual	40%	0	0	8, 3, 1, 2, 5, 6, 14, 7, 9, 12, 10, 11, 4, 13

Primera prova escrita (examen parcial) 30%

Segona prova escrita (examen parcial) 30%

Treball individual 40%. Es facilitarà el plantejament del treball a l'inici del curs

Per aprovar l'assignatura caldrà que la suma de les qualificacions de les tres evidències sigui com a mínim un 5 (sobre 10). Si s'ha suspès una evidència caldrà presentar-se a la recuperació.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Altres detalls sobre el format de les evidències es comunicaran a l'inici o al llarg del curs amb suficient antel·lació.

Avaluació única:

L'avaluació única constarà de les mateixes tres evidències previstes a l'avaluació continuada, amb els mateixos percentatges. La data de l'examen (primera i segona proves escrites) i lliurament del treball individual serà a final de curs.

Recuperació

Es contempla la recuperació tant per al treball com per a la prova escrita en avaluació continuada com única

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

A) Pintura del s. XVIII a Espanya :

Aterido, Ángel, *El final del Siglo de Oro. La pintura en Madrid en el cambio dinástico, 1685-1726*, Madrid, 2015

Bottineau, Yves, *El arte cortesano en la España de Felipe V (1700-1746)*, Madrid, 1986

Kasl, Ronda ; Stratton, Suzanne L. (eds.), *Painting in Spain in the Age of Enlightenment. Goya and his Contemporaries*, catàleg de l'exposició, Indianapolis-New York, 1997

Morales y Marín, José Luís, *Pintura en España, 1750-1808*, Madrid, 1994

Pérez Sánchez, Alfonso E. ; Pita Andrade, José Manuel ; Bottineau, Yves, *El arte europeo en la corte de España durante el siglo XVIII*, catàleg de l'exposició, Paris-Madrid, 1979

Pérez Sánchez, Alfonso E., *Pintura barroca en España 1600-1750*, Madrid, 1992

Pérez Sánchez, Alfonso E. (ed.), *Luca Giordano y España*, cat. exposició, Madrid, Palacio Real, 2002

Rodríguez G. de Ceballos, Alfonso, *El siglo XVIII entre tradición y Academia*, Madrid, 1992

Sánchez Cantón, F. J., *Escultura y pintura del siglo XVIII. Francisco Goya* [Ars Hispaniae, XVII], Madrid, 1965

B) Francisco de Goya :

Arnaiz, José Manuel, *Francisco de Goya, cartones y tapices*, Madrid, 1987

Gassier, Pierre ; Wilson, Juliet, *Vie et oeuvre de Francisco Goya*, Paris, 1978 [primera ed. : Fribourg, 1970]

- Glendinning, Nigel, *Goya and his Critics*, New Haven and London, 1977
- Helman, Edith, *Trasmundo de Goya*, Madrid, 1963, 1983
- Klingender, F. D., *Goya and the Democratic Tradition*, London, 1948, 1968
- Light, Fred, *Goya : The Origins of the Modern Temper in Art*, New York, 1979
- Mena, Manuela B. (ed.), *Goya en tiempos de guerra*, catàleg de l'exposició, Madrid, 2008
- Muller, Priscilla E., *Goya's 'Black' Paintings. Truth and Reason in Light and Liberty*, New York, 1984
- Todorov, Tzvetan, *Goya . A la sombra de las Luces*, Barcelona, 2011 [ed. original : *Goya à l'ombre des Lumières*,]
- Tomlinson, Janis A., *Francisco de Goya, los cartones para tapices y los comienzos de su carrera en la corte de Madrid*, 1993 [ed. original : *Francisco Goya: The Tapestry Cartoons and Early Career at the Court of Madrid*, Cambridge, 1989]
- Tomlinson, Janis A., *Goya en el crepúsculo del siglo de las luces*, Madrid, 1993 [ed. original : *Goya in the Twilight of the Enlightenment*, New Haven and London, 1992]
- Tomlinson, Janis A., *Goya. Retrato de un artista*, Madrid, 2022 [ed. original: *Goya: A Portrait of the Artist*, 2020]
- Wilson-Bareau, Juliet ; Mena, Manuela B. (eds.), *Goya : el capricho y la invención. Cuadros de gabinete, bocetos y miniaturas*, catàleg de l'exposició, Madrid, 1993

Programari

No n'hi ha

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt